

**ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА
ТЕХНОЛОГІЙ
ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПРАВА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ І ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК**

Затверджено:

Протокол засідання кафедри
фінансів, обліку і оподаткування
№ 1 від 31 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри ФОО

С.М. Шуляренко

Викладач	ШПИРКО Ольга Миколаївна Кандидат економічних наук, доцент
Посилання профіль викладача на сайті ДУІТ	Шпирко Ольга Миколаївна
E-mail	olja53@ukr.net
Факультет, Кафедра	Факультет Управління і технологій/ Кафедра Фінансів, обліку і оподаткування м. Київ, вул. Івана Огієнка, 19, каб. 602 телефон: +38044 591-51-08
Консультації	Кожен понеділок та середу з 14 до 16 м. Київ, вул. Івана Огієнка, 19, каб. 602 або за ZOOM посилання

Офіційна назва освітньої програми	Міжнародний бізнес
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань, спеціальність	29 «Міжнародні відносини» 292 «Міжнародні економічні відносини»
Статус дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Цикл дисциплін професійної підготовки, вибіркова
Курс / Семестр викладання	3/6
Обсяг дисципліни	4 кредитів ECTS / 120 загальна кількість годин
Види та кількість аудиторних занять, денна/ заочна	Лекції – 24 годин / 4 годин Практичні заняття – 20 години / 4 години
Форма контролю	Залік
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія згідно з розкладом. Мультимедійний проектор, мережа Internet.
Мова викладання	Українська

Мета вивчення дисципліни	Вивчення дисципліни надасть змогу студентам опанувати знання та сформувати уміння, необхідні для збору, обробки та інтерпретації облікової інформації, отримати практичні навички для розв'язання конкретних завдань з бухгалтерського обліку й інформаційного забезпечення управління бізнесом, здобути знання щодо документального оформлення господарських операцій, ведення синтетичного та аналітичного обліку, узагальнення даних бухгалтерського обліку у звітності, вміння її читати і розуміти.
Загальні компетентності	ЗК 3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим. ЗК 7. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій. ЗК 8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК 11. Здатність працювати в команді.
Спеціальні (фахові) компетентності	ФК 7. Здатність аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин. ФК 8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними. ФК 12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.
Програмні результати навчання	ПРН 3. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення. ПРН 4. Систематизовувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендегенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища. ПРН 6. Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу. ПРН 7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ЧИМ ЦІКАВИЙ КУРС:

Після вивчення даної дисципліни студенти будуть знати як здійснювати облікове відображення основних господарських процесів: створення підприємства, постачання, виробництва, реалізації та формування фінансових результатів; давати оцінку обліковій політиці підприємства; пояснювати сутність обліку основних його об'єктів з використанням загальних методів бухгалтерського обліку; вміти застосовувати основні концепції при веденні бухгалтерського обліку та складанні фінансової звітності.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Змістовий модуль 1. Організація і методика бухгалтерського обліку на підприємствах

Тема 1. Сутність, об'єкти та принципи бухгалтерського обліку

Загальне поняття про облік. Мета, суть і особливості бухгалтерського обліку. Місце обліку

в системі управління. Вимірники обліку. Бухгалтерський облік як інформаційний центр підприємства. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Ресурси підприємства, джерела їх утворення та господарські процеси як об'єкт бухгалтерського обліку. Нормативно-правове забезпечення бухгалтерського обліку в Україні. Принципи бухгалтерського обліку та фінансової звітності.

Тема 2. Методи бухгалтерського обліку

Поняття методу бухгалтерського обліку. Рахунки і подвійний запис. Документація та інвентаризація. Оцінка і калькуляція. Види калькуляцій. Класифікація бухгалтерських документів. Способи внесення виправлень в бухгалтерському обліку. Обов'язкові реквізити бухгалтерських документів. План рахунків бухгалтерського обліку. Складання бухгалтерських проведення.

Тема 3. Бухгалтерський баланс: значення, структура та зміст

Бухгалтерський баланс як метод бухгалтерського обліку та форма фінансової звітності. Модель бухгалтерського балансу. Структура активу балансу. Складові пасиву балансу. Зміни в балансі під впливом господарських операцій. Типи господарських операцій.

Тема 4. Організація і технологія облікового процесу на підприємстві

Види бухгалтерського обліку: фінансовий, управлінський, податковий. Способи організації бухгалтерського обліку на підприємстві. Технологія облікового процесу. Суть та порядок формування облікової політики підприємства. Форми ведення бухгалтерського обліку на підприємствах.

Змістовий модуль 2. Облік господарських процесів та складання звітності

Тема 5. Бухгалтерський облік активів підприємства

Поняття активів підприємства, їх складові. Необоротні та оборотні активи, групи вибуття. Основні засоби, їх класифікація та оцінка. Облік основних засобів підприємства. Особливості обліку нематеріальних активів, їх зносу. Визначення запасів та їх класифікація. Документальне оформлення та облік запасів. Облік грошових коштів. Облік дебіторської заборгованості.

Тема 6. Облік власного капіталу

Власний капітал підприємства: його визначення, структура та основні завдання обліку. Облік зареєстрованого капіталу. Організація обліку додаткового, резервного, неоплаченого, вилученого капіталу підприємства та капіталу у дооцінках. Облік нерозподіленого прибутку (непокритих збитків).

Тема 7. Бухгалтерський облік зобов'язань підприємства

Поняття, оцінка та види зобов'язань підприємства, основні завдання їх обліку. Організація документування операцій з виникнення зобов'язань. Організація синтетичного та аналітичного обліку зобов'язань підприємства. Облік зобов'язань з оплати праці. Облік зобов'язань перед бюджетом.

Тема 8. Облік доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства

Організація обліку та критерії визнання доходів. Визначення та класифікація витрат підприємства. Облік фінансових результатів операційної, фінансової та інвестиційної діяльності. Облік формування та використання прибутку підприємства. Облік доходів, витрат і фінансових результатів в комп'ютерних інформаційних системах.

Тема 9. Звітність підприємства

Сутність та види звітності підприємства. Фінансова звітність: структура, порядок складання та подання. Особливості податкової звітності. Статистична звітність підприємства. Особливості складання управлінської звітності. Відповідальність за достовірність та своєчасність подання звітності.

Результати навчання: Після вивчення курсу студенти зможуть розуміти місце і значення облікової системи в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств. Визначати сутність об'єктів обліку та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності. Володіти методичним інструментарієм обліку господарської діяльності підприємств.

Індивідуальні завдання

Для стимулювання науково-дослідницького й творчого інтересу здобувачів вищої освіти і здобуття ними навичок наукової діяльності вони залучаються до виконання додаткових видів робіт в певних проєктах, ця діяльність враховується при підведенні підсумків роботи здобувачів вищої освіти у семестрі. Так, наприклад, здобувачам вищої освіти може бути запропоновано виконання рефератів за темами дисципліни «Бухгалтерський облік» у вигляді презентацій та захистити її на практичному занятті. Найкращі рекомендуються до виступу на науково-практичній конференції.

Індивідуальні види робіт можуть бути змінені та доповнені за ініціативою викладача або здобувача освіти (за погодженням із викладачем).

ОЦІНЮВАННЯ

Форми поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль – 100 балів Підсумковий контроль – залік
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру.	

Методи поточного контролю: - усний контроль (в ході опитування, бесіди, доповіді, читання тексту, повідомлення на задану тему та ін.); - письмовий контроль (контрольна робота в письмовій формі, реферат, есе, виклад матеріалу на задану тему в письмовому вигляді та ін.);

- комбінований контроль; - тестовий контроль та ін

Відвідування лекцій:

За відвідування кожної лекції нараховується 1 бал. Максимальна сума становить 12 балів.

Практичні заняття:

Оцінюються за активністю здобувачів освіти на заняттях, їх відповідями, доповідями та ступенем залученості у дискусії (до 5 балів).

Максимальна сума становить 5 балів за кожне заняття, 50 балів - максимальна сума.

Самостійна робота

Написання та захист реферату (тематика погоджується із викладачем курсу) у вигляді доповіді та/або презентації оцінюються у 10 балів.

Підсумковий контроль – Залік

Здобувач отримує підсумкову оцінку за результатами поточного контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач за залік, становить 40 балів. Разом за поточний і підсумковий контроль здобувач може отримати 100 балів.

Якщо протягом семестру здобувачем за поточним контролем набрано більше 100 балів, то вони прирівнюються до 100.

Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни та пройшовши процедуру визнання згідно [Положення про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ](#).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS			
Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
82-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в

			основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома незначними помилками
75-81		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками
64-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками
60-63		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки
35-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота що потребує доробки
1-34		F	«Безумовно незадовільно» теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення:

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
2. Конспект лекцій.
3. Посилання на Google Classroom: [Бухгалтерський облік](#)
Електронні ресурси бібліотеки ДУІТ: <https://library.duit.in.ua>.

Список рекомендованої літератури

Базова:

1. Рязанова Н. О. Бухгалтерський облік : навчально-методичний посібник. Старобільськ : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2022. 287 с.
2. Бухгалтерський облік : навчальний посібник / В. М. Краєвський, О. П. Колісник, Н. В. Гуріна та ін. Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. 388 с.
3. Фінансовий облік: підруч. / Я.Д. Крупка, З.В. Задорожній. Н.В. Гудзь та ін. Тернопіль: ТНЕУ, 2017. 451 с.
4. Маслій Н. Д. Бухгалтерський облік: навчальний посібник. Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. Одеса : Астропринт, 2017. 270 с.

5. Бруханський Р. Ф. Б Бухгалтерський облік: підручник. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 480 с.
6. Бухгалтерський облік : навч. посібник / Ю. А. Верига, М. О. Виноградова, Т. В. Гладких, О. С. Гусакова. Київ : ЦУЛ, 2020. 520 с
7. Облік, оподаткування та аудит : навч. посібник для здоб. вищ. освіти / В. Я. Плаксієнко, Ю. А. Верига, В. А. Кулик, Є. А. Карпенко. Київ : ЦУЛ, 2020. 509 с
8. Ткаченко Н.М. Теорія бухгалтерського обліку: підручник. К.:Алерта, 2020,192 с.

Допоміжна:

1. Зінченко О.В., Радіонова Н.Й., Хаустова Н.Й. Бухгалтерський облік: у схемах і таблицях : навч. посіб. Київ : «Центр учбової літератури», 2017. 340 с
2. Кім Ю. Г. Бухгалтерський та податковий облік: первинні документи та порядок їх заповнення: навч. посібник для ВНЗ/ М-во освіти і науки України. К. : Центр учб. літ., 2014. 600 с.
3. Сопко В.В., Сопко О.В., Шаповалова А.П., Августова О.О. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Бухгалтерський облік». К.: КНТЕУ, 2017.
4. Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку: підручник.4-те вид., переробл. і доповн. К.: Знання, 2015. 572 с.
5. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України www.mof.gov.ua
6. Нормативно-правова база України URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>
7. Google Академія. URL: <https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>.

Додаткова інформація

Детальнішу інформацію щодо методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи та повного списку літератури наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни.

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів ДУІТ:

[Кодекс академічної доброчесності Державного університету інфраструктури та технологій](#)
[Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Державному університеті та технологій](#)

[Положення про Комісію з академічної доброчесності у ДУІТ та Комісію з етики та управління конфліктами у сфері академічної доброчесності у ДУІТ](#)

Порушення [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#) є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним.

Списування під час контрольних заходів заборонені.

Усі письмові роботи, виконані в електронному вигляді (реферати), перевіряються на наявність плагіату згідно з [Положенням про порядок перевірки навчальних, кваліфікаційних, науково-методичних наукових та інших робіт на наявність ознак академічного плагіату у ДУІТ](#). У випадках виявлення порушення – реагування відповідно до [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#).

Щодо відвідування

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік) навчання може відбуватися в онлайн (або змішаній) формі за погодженням із деканом факультету.

Неформальна освіта

Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «[Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ](#)».